

י. ועל-דרך זה בוגע לנשיה על בני-ישראל:

מי שמתעסק רק עם בעלי מוחין, בעלי של, או רק עם בעלי רגש, ואילו בוגע לשאר בני-ישראל טוען הוא שעמם יכול להתחסך ה"شمץ" שלו - הרי זה סימן שאיןו נשיא!

הוא יכול להיות יהודי טוב, אדם טוב, גדול ונעלה, עם כל המעלות; אבל להיות נשמה כללית, מנהיג בישראל - הנה הסימן על זה הוא כפי שמצוינו במדרש⁴⁴ על הפסוק⁴⁵ "ומשה היה רועה", שבhetenתו רועה צאן דאג לכל סוג הצאן, ו"יה מוציא הקטנים לרעות כדי שירעו עשב הרק, ואחר-כך מוציא הזקנים כדי שירעו עשב הבינונית, ואחר-כך מוציא הבחורים שייהיו אוכלין עשב הקשה", ובזה בחנו אותו להיות רועה ישראל.

זו הייתה סילית הדרך עברו כל רועה נאמן בישראל מידי דור ודור, עד לדורנו זה - בעל השמחה והגאולה.

יא. ובוגע לעניינו:

ידעו הספרות⁴⁶, שאמרו לבעל השמחה והגאולה, שרואים אצל רבינו הוזן, שלאחריו י"ט כסלו (לאחר המאסר) התחליל לנ hogog נשיאותו ברמה.

ובהתאם לכך, הנה ההוראה הכללית הראשונה שניתנה לאחורי המאסר היא - שכדי להיות נשיא ומנהיג ישראל ברמה, הרי זה על-ידי זהה שתתייחסים ל"עוזרי", אלו שמוסרים נפשם על תורה ויהודות, וביחד עם זה מתיחסים גם ל"שונאי", אלו שהם בגדר ד"משנאיך ה' אשנא"⁴⁷, כמודגש במאמר דיבור-המתחילה "ה' לי בעוזרי ואני אראה בשונאי"¹, ש"עוזרי" ו"שונאי" נזכרים באותו פסוק!

ועל-ידי זה פועל גם מה שכתוב בהתחלה המאמר ש"יתמו חטאיהם מן הארץ .. חטאיהם .. ולא חוטאים", כיוון שהגישה אל החוטא היא מלכתחילה - תנאי קודם למעשה - שצורך להתחסך עמו ולפער לו אצלו שיתבטל החטא, ולהביא אותו לדרגה היותר עליונה, עד לדרגת תשובה שלמה, ש"אין צדיקים גמורים יכולין לעמוד בו"⁴⁹.

זויה ההוראה של נשיא אמיתי בישראל בוגע לעניין הנשיאות:

כאשר "יצא למולך"⁵⁰ - צריך לידע שיש לו קהל בישראל, שיש בו - על-פי רצון ה' - לא רק ראש או לב, אלא גופו שלם, מהראש עד כף הרגל, אלא שכולם צריכים להיות "באחונא"⁵¹ בגוף אחד, ובשביל זה מינו אותו לנשיא ומנהיג - כדי לעשות מכולים גוף אחד⁵², גוף קדוש⁵³, וגוי אחד בארץ⁵⁴, כפירוש רבינו הוזן⁵⁵ "גם בענייני ארץ כו'", שוגם בהם יהיו עם אחד, מיוחד ומבדל, כמו שכתוב בפרשת השבוע⁵⁶: "עם לבוד ישבון ובגוים לא יתחשב".

אך כיצד יכולים לפועל שתהיה קהילה קדישא, "גוי קדוש"⁵⁷ - שבשביל זה צריך להיות גוי שלם, שכולל גופם, "לבلتך ידך ממנו נדח"⁵⁸ - הרי זה דוקא כאשר מיד בפסק הראשון שפותח בו (עוד לפני שואומר "ברוך הגומל לחביבים טובות שגמלנו טוב") מתעסק עם שני הסוגים, הן עם הסוג ד"עוזרי", והן עם הסוג ד"שונאי", ומתוך הדגשת ש"יתמו חטאיהם ולא חוטאים", שהרי אדרבה - הוא משתמש להעמיד בדרך הטוב והישר, ומתוך אהבה דוקא.

(52) ראה ירושלמי נדרים פ"ט ה"ז.

(45) שמ"ר פ"ב, ב. וראה תורה מנחם - התווועדיות חמ"ז ע' 118. וש"ג.

(53) ראה זה ג' ע, ריש ע"ב.

(46) שמות ג, א.

(54) שמואל ב, ז, כג. ועוד.

(47) ראה סה"ש תרפ"ז ע' 168.

(55) תניאagna"ק רס"ט. ובכ"מ.

(48) תהילים קלט, כא.

(56) בלק כג, ט.

(57) יתרו יט, ו.

(49) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ד.

(58) שמואל ב, יד, יד. וראה תניא ספל"ט. הל' ת"ת לאדה"ז.

(50) קהילת ד, יד (וראה גם לקמן סכ"ז).

פ"ד סה"ג.

(51) שבת כ, סע"א ובפרש"י.